

การออกแบบวางผังชุมชนกะเหรี่ยง กรณีศึกษา ชุมชนแม่กะเปียง จังหวัดเชียงใหม่

Karen Community Site Planning: A Case Study Mae Kapaeng, Chiangmai Province

นฤพนธ์ ไชยยศ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ถนนพหลโยธิน ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000

E-mail: narupole@gmail.com

บทคัดย่อ

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาชุมชนกะเหรี่ยงแม่กะเปียงในด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจและสังคม จากอดีต และปัจจุบัน โดยการรวบรวมข้อมูลระดับพื้นฐาน ศักยภาพของพื้นที่ และเชิงนโยบาย นอกจากนี้ การศึกษายังได้วิเคราะห์แนวโน้มการเติบโตของชุมชนในพื้นที่ดังกล่าว เพื่อการจัดวางผังเพื่อรองรับความต้องการในอนาคต ชุมชนแม่กะเปียง ตั้งอยู่ที่บนยอดเขาและหุบเขาสูงจากระดับน้ำทะเลมากกว่า 1,500 เมตร อากาศเย็นตลอดทั้งปี มีวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม มีการปลูกพืชเมืองหนาว และพืชสวน มีสันเขาเหมาะสำหรับการเกษตร ชุมชนเป็นชาวกะเหรี่ยงที่ดำรงวิถีและวัฒนธรรม ได้อย่างสอดคล้องกับบริบทและธรรมชาติโดยรอบชุมชน การมีส่วนร่วมของชาวบ้านที่เพิ่มมากขึ้นจะกลายเป็นสิ่งสำคัญที่จะพัฒนาชุมชนในประเทศไทย ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผลกระทบต่อการพัฒนาชุมชนกลายเป็นความกังวลหลัก ความเป็นอยู่ของชุมชนเป็นเหตุผลหลักในการพัฒนาที่ยั่งยืน แนวคิดชุมชนยั่งยืนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาและมักจะขึ้นอยู่กับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมที่มีต่อชุมชนและสภาพแวดล้อม แนวทางพัฒนาแบบองค์รวมเพื่อความยั่งยืนต้องใช้วิธีการใหม่ในการวางแผนทางสถาปัตยกรรมการออกแบบและพัฒนา ดังนั้นในการออกแบบชุมชนสถาปัตยกรรมจำเป็นที่จะต้องมีการคำนึงถึงสังคมวัฒนธรรมเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

คำสำคัญ: แม่กะเปียง ชุมชน แผนผังแม่บท การจัดแบ่งการใช้ที่ดิน การพัฒนาที่ยั่งยืน

Abstract

This project was aimed to study development of the Mea Kapaeng community in the physical, economic and social aspects from the past to the future. In addition, this study also analyzed the growth trend of the population in such community in order to plan sufficient infrastructures, public utilities and public services. Mea Kapaeng is located at the mountainous cluster of peaks and valleys 1500 m above sea level, with a cool climate year-round. It has become steadily more popular. Now it has a reputation for some of the most rugged scenery and steepest roads in the North, and occupies one of the Kingdom's most remote corners - in a bulge along the Northern border. There is a ridge suitable for agriculture where these colorful hill tribal natives bent double over their vegetable gardens, or

in their small orchards. Sustaining the community has therefore become an essential element for development and usually depends on the economic, social and cultural benefits of the community and its environment. A holistic approach to sustainability requires a new approach in architectural design, planning and development. Thus, in designing communities, architecture has to take into account social, cultural, economic and environmental aspects.

Keywords: Mae Kapaeng, master plan, zoning, sustainable development

1. บทนำ

หมู่บ้านแม่กะเปียง มีประชากรเป็นชาวไทยภูเขาประกอบด้วยสองชนเผ่าคือ ชนเผ่าปาเกญอ (กะเหรี่ยง) และชนเผ่าม้ง เป็นรูปแบบการใช้ที่ดินและทรัพยากรต่างๆ จากป่าเป็นเวลานานแล้ว โดยมีระบบการจำแนกการใช้ที่ดิน ป่าและทรัพยากรต่าง ๆ มีอาณาเขตและกฎเกณฑ์การใช้เป็นที่รับรู้และยอมรับกันทั้งภายในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง พร้อมทั้งมีองค์กรชาวบ้านรับผิดชอบด้านการจัดการอย่างเหมาะสม บนพื้นฐานของภูมิปัญญาชาวบ้านอันเกิดจากการสะสมประสบการณ์แห่งการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคม-วัฒนธรรม โดยผ่านกระบวนการถ่ายทอดและสะสมภูมิปัญญานั้นมาหลายชั่วอายุคน (Buadang, 1997)

รูปแบบและความสัมพันธ์ทางสังคมอันเกิดจากการใช้ทรัพยากรดังกล่าวนี้ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการดำรงชีวิตที่ต้องอาศัยป่าหรือที่ดินรอบๆ ป่า (Buadang, 2003) เพื่อการเพาะปลูกและการอุปโภคบริโภค โดยอาศัยป่าเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร เป็นแหล่งที่มาของอาหาร สมุนไพร วัสดุเพื่อการสร้างที่อยู่อาศัย เครื่องมือการผลิตเชื้อเพลิง และประโยชน์ใช้สอยอื่นๆ ภายในชุมชนรูปแบบการใช้ทรัพยากรนี้ส่งผลให้ชุมชน มีเสถียรภาพ ภาวะภาพและก่อให้เกิดความเป็นธรรม ทำให้ชุมชนนั้นๆ สามารถสืบทอดความเป็นชุมชนมาได้จนทุกวันนี้ พร้อมกันนั้นก็มียุทธศาสตร์ที่จะ

ดำรงความเป็นชุมชนต่อไปได้ ชีวิตของชุมชนขึ้นอยู่กับความอยู่รอดของป่าในฐานะที่ป่าเป็นแหล่งน้ำ ที่ดินเพื่อการเพาะปลูก และอาหาร ปัจจัยที่จำเป็นในการดำรงชีพของชุมชน เป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้ชุมชนต้องอนุรักษ์ป่า

2. วัตถุประสงค์

ที่ผ่านมา กระแสการพัฒนาชุมชนมุ่งเน้นการเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาไปสู่การเป็นเมืองมากขึ้น ทำให้อัตลักษณ์ของชุมชนได้ถูกรวบงำโดยทฤษฎีการพัฒนาแบบตะวันตก ส่งผลให้ค่านิยมของคนในสังคมชนบทเปลี่ยนแปลง คุณค่าวัฒนธรรมท้องถิ่นถูกแทนที่ด้วยค่านิยมใหม่ ที่มุ่งเน้นวัตถุนิยม (กรมการพัฒนาชุมชน, 2551) ชุมชนมีอัตราการสูญเสียป่า มีการทำลายสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เกิดภาวะมลพิษทางน้ำและอากาศ รวมถึงชุมชนไม่สามารถรับมือกับแรงกดดันของการขยายตัวทางเศรษฐกิจ จึงนำไปสู่การพัฒนาชนบทที่ล้มเหลว

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชุมชน ความเป็นอยู่ที่ดีสอดคล้องกับวิถีชีวิต และการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม มีระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปโภคที่ได้มาตรฐานเพียงพอ สอดคล้องกับศักยภาพการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อม อย่างประหยัด และคุ้มค่า ส่งเสริมและ พัฒนาการค้า การบริการและการท่องเที่ยวให้มี ประสิทธิภาพเพื่อสร้างงานและกระจายรายได้ให้กับ ประชาชนในท้องถิ่น ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกในเชิงอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่ง ท่องเที่ยวให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี (กองสวัสดิการสังคม แม่ริม, 2549) โดยการนำวัฒนธรรมประจำท้องถิ่นมา สร้างเอกลักษณ์และเรื่องราวเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วน ร่วมในกิจกรรม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาค ประชาชน ร่วมทำกิจกรรมเพื่อส่วนร่วมในการพัฒนา เทศบาล ส่งเสริม ฟื้นฟู อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณี วิถีชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดความโปร่งใส และพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบจากประชาชนและ สังคมโดยรวม

เป้าหมายของการวิจัย คือการสร้างการยอมรับ ความแตกต่างของ อัตลักษณ์ของชุมชน ความมีศักดิ์ศรี และความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งถือว่าเป็น รากฐานสำคัญของชุมชนกะเหรี่ยง โดยคำนึงถึงหลัก สิทธิชุมชน เป็นการกระจายอำนาจสู่ประชาชน ให้ ชุมชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาและลดทอนอำนาจจาก ศูนย์กลางการพัฒนา นำเสนอแนวคิดการพัฒนาอย่าง ยั่งยืน ได้แก่ การอนุรักษ์ การฟื้นฟู การสืบทอด รวมถึง การพัฒนาเชิงระบบ และการพัฒนาแบบองค์รวม เพื่อ เป็นการส่งเสริมชุมชนกะเหรี่ยงให้คงอยู่และสานต่อ ความเป็นชุมชนชนบทอย่างยั่งยืน โดยการสร้างสมดุล ระหว่างมิติทางสังคม เศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อม

3. อุปกรณ์และวิธีการ

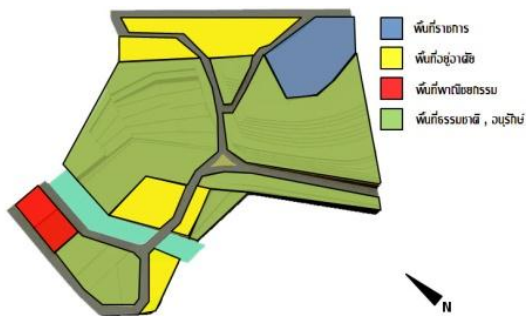
เป็นการวิจัยเชิงประยุกต์ ความหมาย การ พัฒนาชนบทของการวิจัยนี้คือ การออกแบบวางแผน

ชุมชนชนบทเพื่อให้สอดคล้องกับกระแสการ เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของชุมชนชนบทให้มีการกิน ดียุติขึ้น กำหนดแผนการพัฒนาชุมชน ดำรวจ สัมภาษณ์ วิเคราะห์ ออกแบบ และนำเสนอ โดยใช้ กระบวนการมีส่วนร่วมจากชุมชนในทุกขั้นตอน (ภาทร กุลชล, 2545) ภายใต้กรอบการศึกษา ดังต่อไปนี้ 1) บริบทชุมชน หรือสภาพทั่วไปของชุมชน 2) ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม 3) ภาพรวม การ ขับเคลื่อนและพัฒนาของสังคม/ท้องถิ่น ยุทธศาสตร์ จังหวัด/ยุทธศาสตร์ประเทศ เครือข่าย ภาคประชาชน กำลังเคลื่อนไปสู่ 4) ศึกษาภูมิปัญญาพื้นฐั ประวัติความ เป็นมาชุมชน สัญลักษณ์ชุมชน อาชีพ ความเชื่อชาวยุ ประสพการณ์การพัฒนาที่ผ่านมา ความขัดแย้งในชุมชน มีทัศนคติ/แนวคิด/พฤติกรรมการทำงาน ร่วมกับใน ชุมชน 5) กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยการแบ่ง โชน พักอาศัย เกษตรกรรม ส่วนสาธารณะ ป่าไม้ รวมถึง ระบบคมนาคม การเข้าถึงพื้นที่ วิเคราะห์ ศักยภาพในการขยายตัว ของส่วนพักอาศัย 6) ออกแบบ สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น และวางแผนชุมชนให้ สอดคล้อง กับ หลักสิทธิชุมชน ให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา นำเสนอแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ได้แก่ การอนุรักษ์ การฟื้นฟู การสืบทอด รวมถึงการพัฒนาเชิงระบบ และ การพัฒนาแบบองค์รวม

4. ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

การมีส่วนร่วมจากชุมชนในทุกขั้นตอน รูปที่ 1 แสดงผังแนวคิดการพัฒนาพื้นที่ชุมชน เสนอให้มีการใช้ พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ คงความหนาแน่นของสิ่ง ปลูกสร้างเดิม แต่เพิ่มการใช้ที่ดินอย่างหลากหลาย ใน ด้านกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม ประหยัดการสัญจรและพลังงาน โดยประยุกต์ให้

เหมาะสมกับบริบทพื้นที่และคงเอกลักษณ์ท้องถิ่นให้มากที่สุดดังนี้

รูปที่ 1 ผังแนวความคิดการพัฒนาพื้นที่ชุมชน

1) สร้างอัตลักษณ์ชุมชนกะเหรี่ยง เสนอให้เก็บรักษารูปแบบสถาปัตยกรรมดั้งเดิมแบบกระเหรี่ยงรักษาขนาดสัดส่วนของอาคารที่อาจจะสร้างขึ้นใหม่ไม่ให้สูงเกินระดับเดิมและขนาดถนนไว้เท่าเดิม เพื่อเป็นการอนุรักษ์อาคารและสภาพแวดล้อม อีกทั้งเป็นการรักษาระบบนิเวศของพื้นที่ให้คงไว้ตามเดิม

2) ระบบการสัญจรมีประสิทธิภาพและปลอดภัย ควรส่งเสริมการใช้จักรยานและทางเดินเท้าตามหลักการชุมชนเมืองยั่งยืน อันเป็นชุมชนจักรยานและทางเดินเท้า นอกจากจะใช้ในพื้นที่แล้วยังสามารถให้สัญจรเข้าสู่พื้นที่ โดยสร้างเส้นทางเดินไม่ต้องย้อนกลับทางเดิม

3) การแบ่งเขตที่ดิน เมื่อจัดวางโครงข่ายเส้นทางสัญจรแล้วที่ดินซึ่งถูกแบ่งเป็นส่วน ๆ เกิดความเป็นสาธารณะและส่วนตัวในระดับต่าง ๆ กัน จึงเสนอแนวทางการพัฒนาไว้ดังนี้

- เขตพักอาศัยเป็นบ้านพักอาศัยแบบชั้นเดียว ยกได้สูงรวมกลุ่มบริเวณริมน้ำและถนนหลักชุมชน
- เขตพื้นที่ป่าไม้ เสนอให้คงพื้นที่ป่าและพัฒนาพื้นที่รกร้างให้เป็นเขตเกษตรกรรมผสมผสานกับป่าไม้ของชุมชน

- เขตพื้นที่กันชน (Buffer zone) ได้แก่ พื้นที่ส่วนเกษตรกรรมเดิม เพื่อเป็นกันชนระหว่างเขตพักอาศัยกับแนวป่าไม้

- เขตพื้นที่บริการ (Service zone) เป็นพื้นที่ซึ่งใช้เป็นส่วนบำบัดน้ำเสียขยะ และการบริการอื่น ๆ

4) การประหยัดพลังงาน (Energy efficient) การลดการสัญจรเข้าสู่ชุมชน โดยชักจูงให้คนในชุมชนในพื้นที่อาจช่วยประหยัดการเดินทางและลดการใช้น้ำมัน การสัญจรในพื้นที่จะกำหนดระบบทางเท้าและจักรยาน ใช้ภูมิสถาปัตยกรรมสร้างสภาพแวดล้อมที่น่าสบาย เพื่อลดการใช้พลังงานในอาคาร

5) การรักษาระบบนิเวศวิทยาของพื้นที่ เสนอให้ปรับเปลี่ยนปกปิดสารพิษ สำหรับผู้อยู่อาศัยในพื้นที่และใช้บริโภคผสมผสานไปกับป่าไม้เดิมที่เก็บรักษาไว้และปลูกใหม่เพิ่มเติม

6) ส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม เสนอให้มีพื้นที่โล่งเป็นกลุ่มย่อย ๆ เชื่อมต่อกันด้วยทางเท้าและจักรยานเพื่อกิจกรรมร่วมกันในชุมชน เช่น พักผ่อน ออกกำลังกาย โดยมีพื้นที่สีเขียว สอดแทรกอยู่ในทุกบริเวณ พื้นที่บ้านพัก ที่อนุรักษ์ไว้อาจใช้เป็นศูนย์กลางชุมชนที่รวมกิจกรรมทางสังคมมาไว้ด้วยกัน

7) ส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ในการใช้พื้นที่อย่างผสมผสานนั้น จะส่งเสริมให้เกิดการค้าขนาดเล็ก เพื่อการพึ่งพาตนเองของชุมชน และเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

การพัฒนาที่ต้องการให้ชุมชนอยู่ได้ยั่งยืน โดยการพัฒนาสภาพเศรษฐกิจของชุมชนโดยการเน้นไปที่สินค้าของชุมชนที่ประชากรในชุมชนผลิตขึ้น โดยการสร้างพื้นที่ส่งเสริมการเรียนรู้และพื้นที่ขายผลิตภัณฑ์ โดยจะให้นักท่องเที่ยวเข้ามาใช้โครงการและศูนย์เรียนรู้หัตถกรรมและเกษตรกรรม ของหมู่บ้านและสนับสนุนซื้อผลิตภัณฑ์จากหมู่บ้าน

รูปที่ 2 ลานกิจกรรมชุมชน การแสดง และแหล่งพักผ่อน

5. การอภิปรายผล

บทบาทของพื้นที่ในอนาคตเมื่อมีการพัฒนาอย่างเต็มที่แล้ว จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้พื้นที่ที่มีศักยภาพชุมชนสนองต่อการเป็นอยู่ของคนในชุมชน ได้อย่างเต็มศักยภาพ นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มกิจกรรมในระดับชุมชนที่สอดคล้องกับการเป็นพื้นที่อนุรักษ์วัฒนธรรม ทำให้เกิดจินตภาพที่ดี ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นหน้าต่างแก่ชุมชนสร้างภูมิทัศน์ที่ดีกับนักท่องเที่ยวที่ผ่านไปมา สามารถจดจำความสวยงามของชุมชนได้ง่ายและชัดเจน ดังรูปที่ 2 แสดงลานกิจกรรมชุมชนการแสดงและแหล่งพักผ่อนกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น

การดำรงอยู่ของชุมชนแม่เกี๋ยง สะท้อนสังคมชาวกะเหรี่ยงแบบดั้งเดิม เกิดจากอิทธิพลทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม เนื่องมีการตั้งถิ่นฐานชุมชนเกิดจากการอพยพจากถิ่นเดิมในพม่า รวมถึงการย้ายการตั้งถิ่นฐานจากจังหวัดแม่ฮ่องสอน แต่ด้วยภูมิปัญญาของคนกะเหรี่ยงในการปรับตัวและปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะแก่การอยู่อาศัย โดยตระหนักถึงสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ที่อุดมสมบูรณ์ ดังนั้นวิถีที่เกิดขึ้นจึงมีลักษณะเด่น คือ ‘การผสมผสาน’ อย่างเคารพต่อข้อจำกัดของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ส่งผลถึงลักษณะของผังชุมชนกลมกลืนไปกับภูมิทัศน์ธรรมชาติ แทรกไปกับกลุ่มต้นไม้ที่ให้ร่มเงาร่วมกับรักษาดินไม้ใหญ่ดั้งเดิมในพื้นที่เพื่อสร้างร่มเงา และเว้น

พื้นที่เปิดโล่งโดยรอบบริเวณสิ่งปลูกสร้างเท่าที่จำเป็น ตลอดจนเลือกทิศทางทางวางตัวเรือนที่สอดคล้องต่อคติความเชื่อ ในส่วนของภูมิทัศน์ที่อยู่ถัดออกมาจากชุมชนจะเป็นภูมิทัศน์ที่เกิดจากการทำเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนาขั้นบันได สวนผลไม้ โดยผืนนามักจะอยู่ไม่ไกลจากกลุ่มบ้านเรือน และบางครั้งจะถูกสลับด้วยพื้นที่สวนผสม เมื่อพิจารณาภูมิทัศน์ภายในชุมชนพบว่าขอบเขตของอาณาบริเวณบ้านแต่ละหลังมีลักษณะการใช้พื้นที่เปิดโล่งมีการทำกิจกรรมที่หลากหลาย ไม่มีรั้วแสดงอาณาเขตของพื้นที่ ไม่ปิดกั้นการเข้าถึง แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของชุมชนที่ถ้อยทีถ้อยอาศัยและพึ่งพากันตามแบบอย่างชุมชนกะเหรี่ยงดั้งเดิมและผูกพันตามลักษณะของชุมชนเครือญาติ ในส่วนพื้นที่ที่สามารถบ่งบอกถึงการเป็นศูนย์รวมของชุมชนตั้งอยู่ในตำแหน่งที่สามารถสังเกตเห็นและเข้าถึงได้ง่ายในหมู่บ้าน คือพื้นที่โบสถ์และบริเวณริมสะพาน ซึ่งถือว่าเป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์มีความหมายต่อชุมชน ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดลักษณะเฉพาะของชุมชน คือ ลักษณะทางภูมิศาสตร์และวิถีของชนชาติกะเหรี่ยงที่สะท้อนออกมาในรูปของพื้นที่ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างสมาชิกในชุมชน และมีความเป็นถิ่นที่อยู่ชัดเจนในขณะที่อิทธิพลของวัฒนธรรมนั้นจะแสดงออกอย่างชัดเจนผ่านลักษณะสถาปัตยกรรม ประเพณี และหลักการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน

6. บทสรุป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อการอนุรักษ์รักษาสิ่งที่ดีงามของสังคมให้คงอยู่ อันได้แก่ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวิถีความเป็นอยู่ โดยได้นำศักยภาพของชุมชนด้านต่างๆ มาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาผสมผสานกับยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ทำให้เกิดเป็นลักษณะรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและนิเวศ โดยเน้น

ให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมทุกด้าน ส่วนภาครัฐมีหน้าที่ให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณและแผนนโยบายที่สอดคล้องกับการอนุรักษ์ และเผยแพร่วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable development) ตามแผนพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ.2553-2556 ดังนั้นจึงเป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อชุมชนทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม

7. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้นั้น คณะผู้วิจัยโครงการฯ ได้รับความอนุเคราะห์และความช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัยรังสิต ที่มอบทุนอุดหนุนวิจัยประจำปีการศึกษา 2555 และชุมชนแม่ก๊ะเปียง ที่ให้ความสนับสนุนด้านข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการสำรวจพื้นที่ รวมถึงการถ่ายทอดภูมิปัญญาเพื่อสานต่อองค์ความรู้ท้องถิ่นให้คงอยู่

8. เอกสารอ้างอิง

- กรมการพัฒนาชุมชน กองวิชาการและแผนงาน. (2551). แผนยุทธศาสตร์ กรมการพัฒนาชุมชน. พ.ศ.2551-2554. บริษัทฯไทยเพรส จำกัด. กรุงเทพฯ.
- กองสวัสดิการสังคมแม่ริม. (2549). รายงานสรุปผลการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2549 จังหวัดเชียงใหม่.
- กำธร กุลชล. (2545). การออกแบบชุมชนเมืองคืออะไร การติดตามหาคำตอบในรอบ 40 ปี. พิมพ์ครั้งที่ 1. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.

Buadang, K. (1997). "Resistance Strategies of a Karen Leader in Northern Thailand", Social Research Institute, Chiang Mai University.

Buadang, K. (2003). Buddhism, Christianity and the Ancestors. "Religion and Pragmatism in a Skaw Karen Community of North Thailand" Buddhism, Christianity and the Ancestors. Publish with the support of the Toyota Foundation, Sprint, Chiang Mai, Thailand.

แผนพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ.2553-2556 (ฉบับปรับปรุง) คณะกรรมการบริหารงาน จังหวัดเชียงใหม่แบบบูรณาการ.